

[Vesterager.]

dybt ind paa disse lokale Spørgsmaal, da jeg ikke skal tale noget enkelt Seminariums Sag, men kun tale om Sagen i al Almindelighed for hele Landets Vedkommende. Skal man bygge et Seminarium et Sted, ønsker jeg ikke særlig, at det skal lægges i Københavns umiddelbare Nærhed. Jeg for mit Vedkommende maa sige, at de gode Borgere fra Slagelse staar mig lige saa nær som de gode Borgere fra Hjørring; og jeg har altsaa ikke noget i den Retning at lægge mig særlig i Selen for.

Men jeg ønsker — det har jeg gjort opmærksom paa i mit første Indlæg —, at der maa bevares nogle Seminarier, som har den Beliggenhed, de nu en Gang har, ude paa Landet, blandt Landbefolkningen. Jeg kan ikke anerkende, at det er tvingende nødvendigt at gaa saa voldsomt frem, at man uden videre nedlægger fire Statsseminarier. Det er i Virkeligheden, som det er sagt fra anden Side, ogsaa i nogen Maade at gribe ind overfor skabte Værdier og skabe store Vanskeligheder for de Steder, hvor Seminarierne ligger, og navnlig overfor et saa nyt Seminarium som Ribe, der er oprettet paa den særegne Maade, som det er. Jeg finder, at det ærede Medlem Hr. Hans Jacob Sørensen har Ret i, at paa den Baggrund kan Rigsdagen ikke gaa med til nu at nedlægge dette Seminarium, efter at man saa varmt har anbefalet Oprettelsen af det for faa Aar siden.

Hvad det rent pædagogiske angaar, skal jeg ikke bestride, at der er Folk, der er Tilhængere af de store Dobbeltseminarier, det skal jeg nok vogte mig for. Pædagogerne er jo ikke saa enige, saa det er ikke mærkeligt, om der kan være divergerende Anskuelser, men jeg vil have Lov til at fremhæve, at betydelige Skolemænd og Seminariemænd, som jeg har drøftet dette Spørgsmaal med, har givet mig fuldstændig Ret i, at det vil være saare vanskeligt overfor et saa stort Antal Elever, som vi har paa vore Seminarier, at gennemføre det, der var Tanken med den nye Seminarielov, saa at de virkelig faar Lejlighed til at udvikle sig i den Retning, som vi ønsker Udviklingen skal gaa i. De Menneskers Anskuelser, som staar i det praktiske Arbejde, maa man jo ogsaa tage Hensyn til.

Jeg vil blot gøre en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, som var saa stærkt inde paa, at det vilde være en Vinding at faa udprægede Faglærere, idet Idealet nærmest var, at Lærerne kun havde et eller højt

to Fag. Dér er jeg af diametral modsat Anskuelse. Jeg har ikke saa overdreven megen Respekt for disse Faglærere, der har kastet sig over et enkelt Fag. Vi faar derved en Undervisning, der er i høj Grad splittet, idet hver enkelt Lærer føler sig overbevist om, at hans Fag er det eneste, der rigtig betyder noget, og sætter alt ind paa at faa dette Fag gjort dominerende. Det har vist sig, at saadanne Faglærere bliver ofte uhyre ensidige og tørre, og at de paa mangfoldige Punkter i Virkeligheden kommer til at staa som underlige stivnede og forstenede Lærere, som kun beskæftiger sig lige akkurat med een Side af Undervisningen. En Skole, som kun har saadanne ensidige Faglærere, kommer der let noget uhyre tørt og skematisk over.

Jeg skal, som sagt, ikke optage en lang pædagogisk Diskussion om dette Spørgsmaal her, det synes jeg ikke, der er nogen Grund til, men jeg har ønsket at sige dette, fordi der er nu en Gang forskellige Anskuelser, og jeg har altid haft den Anskuelse, lige fra jeg selv gik i Skole, at disse ensidige Faglærere kunde blive i høj Grad knastørre, og derfor tror jeg ikke, man skal gennemføre en Ordning, som har til Formaal at indføre en saadan Fagundervisning.

I øvrigt skal jeg sige, at vi fra konservativ Side er altid villige til at gaa ind i Forhandling, og det har vi vist ved enhver Lejlighed. Her vil ogsaa nok blive Lejlighed til en Forhandling, men naar den højtærede Undervisningsminister talte saa stærkt om, at det var Landstinget, vi støttede os til, vil jeg sige: Absolut ikke. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den højtærede Undervisningsminister vilde være daarligt tjent med at faa dette Lovforslag til Afstemning her i dette høje Ting, og jeg skulde mene, det vistnok vilde være uhyre vanskeligt at faa Flertal her i dette Ting til, efter at vi nu har gennemført en Lov om Læreruddannelsen og gennemført den paa Grundlag af de Oplysninger, der da blev givet, at stemme for uden videre at nedlægge 4 Statsseminarier og gennemføre en Ordning, der betyder en stærk Koncentration af Læreruddannelsen. Jeg tror, det vil være særlig vanskeligt for den højtærede Minister at faa dette Lovforslag bjærget igennem dette høje Ting.

Derfor er det aldeles ikke min Opgave at tale hverken til Vælgerne eller til Landstinget, men det er min Opgave at tale ud fra de Forudsætninger, som foreligger, og i den Henseende maa jeg bestemt hævde, at det havde været det naturligeste og